

חדשות פיליטים ומשפט

אחרי שנדחו במחוזי: יוצאי מרוקו פנו לעליון כדי שיוכרו כניצולי שואה

גרסת המערערים איננה נכונה רק ליהודי מרוקו, ומכוונת להכרה כוללת של כל יהדות צפון אפריקה: "מדובר במאבק צודק של מי שנרדפו בשל יהדותם על ידי משטר וישי"

מתן וסרמן 09/01/2020 06:00 2 דק' קריאה

תגיות: ניצולי שואה / מרוקו

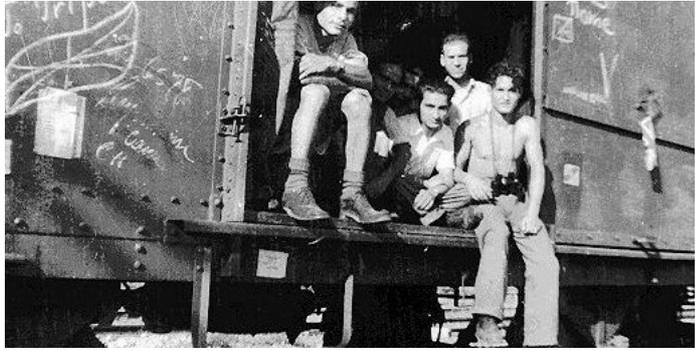
מוזיאון יד ושם (צילום: הדס פרוש, פלאש 90)

העליון יכיר בזכאותם? בית המשפט העליון ידון בערעור יוצאי מרוקו על אי-הכרתם כניצולי שואה שנפגעו באופן ישיר מהמשטר הנאצי, לאחר שבית המשפט המחוזי בחיפה לא הכיר במאבקם של יוצאי העדה ששהו במרוקו בין אוקטובר 1940 לנובמבר 1942. השאלה המשפטית המורכבת, העומדת לטענת המערערים בליבת בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון, היא זכאותם של אלפי יוצאי מרוקו לתנמולים חודשיים מכוח חוק נכי רדיפות הנאצים.

לטענת המערערים, מדובר בכמה אלפי אנשים, שיושפעו באופן ישיר משאלת ההכרה והתקצוב. מרבית הזכאים לכאורה פרשו במהלך הדרך וקיבלו את הסדר משרד האוצר הקובע כי יקבלו 3,975 שקל לשנה בתמורה לווייתור על המשך ההליכים המשפטיים שנוהלו בהקשר זה.

שאר יוצאי מרוקו עדיין נאבקים. לטענתם, הם היו נתונים למרות משטר וישי הפרו-נאצי, וסבלם נובע ישירות ממעשי המשטר הנאצי. בין הגזירות המתוארות בבקשת רשות הערעור מצוינים הגבלות שהוטלו עליהם בחקיקה אנטישמית, פיטורים, פגיעה באוטונומיה ובחופש העיסוק, שורת הגבלות ברישום לבתי הספר במדינה באותה העת ועוד.

ניצולי שואה מלוב חוזרים לטריפולי. צילום: ויקיפדיה

לדברי עורך הדין והנוטריון דוד ידיד, המייצג את המערערים: "מדובר במאבק צודק, הנמשך שבע שנים, של אלפי יוצאי מרוקו שנרדפו בשל יהדותם על ידי משטר וישי במרוקו. משטר זה שיתף פעולה עם הנאצים במשך שנתיים, בעיצומה של מלחמת העולם השנייה. אין מקום להפלות קבוצה זו לעומת אחיהם בארצות צפון-אפריקה (לוב, תוניס) ובאירופה - שזכו להכרה מלאה כנרדפי השואה ומקבלים תגמולים חודשיים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים".

במהלך הדיונים הייתה עמדת המדינה כי משטר וישי היה עצמאי במדיניותו, ועל כן גרמניה אינה אחראית למעשים שביצע באופן ישיר. לעמדה זו הצטרפו שופטי המחוזי. עם זאת, המערערים חושבים שנפלו טעויות בקביעת בית המשפט המחוזי, שבפסק דינו נכתב: "עם כל ההבנה והצער על סבלם של יהודי מרוקו ותחושותיהם הקשות, אין מנוס מלדחות את הערעור - וכך אנו מחליטים". בעקבות העתירה לבג"ץ הוחלט שלשום כי בעוד כחודש יצטרף לדיון גם השופט ניל הנדל.

הרשות לזכויות ניצולי השואה מסרה: "הנושא יידון בבית המשפט העליון, לאחר שנדחה על ידי שתי ערכאות קודמות. הרשות תלמד את העתירה ותגיב בערכאות המתאימות, כמקובל".